

**Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości
Kształcenia za rok akademicki 2018/2019**

Spis treści:

1. Liczba studentów na I roku studiów.	3
2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów.....	5
3. Liczba hospitacji zajęć przeprowadzonych na wydziale	8
4. Wnioski z hospitacji zajęć:.....	8
5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji).....	9
6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen.....	10
7. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: geologia, inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna.....	11
8. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia	12
9. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego.	13

1. Liczba studentów na I roku studiów.

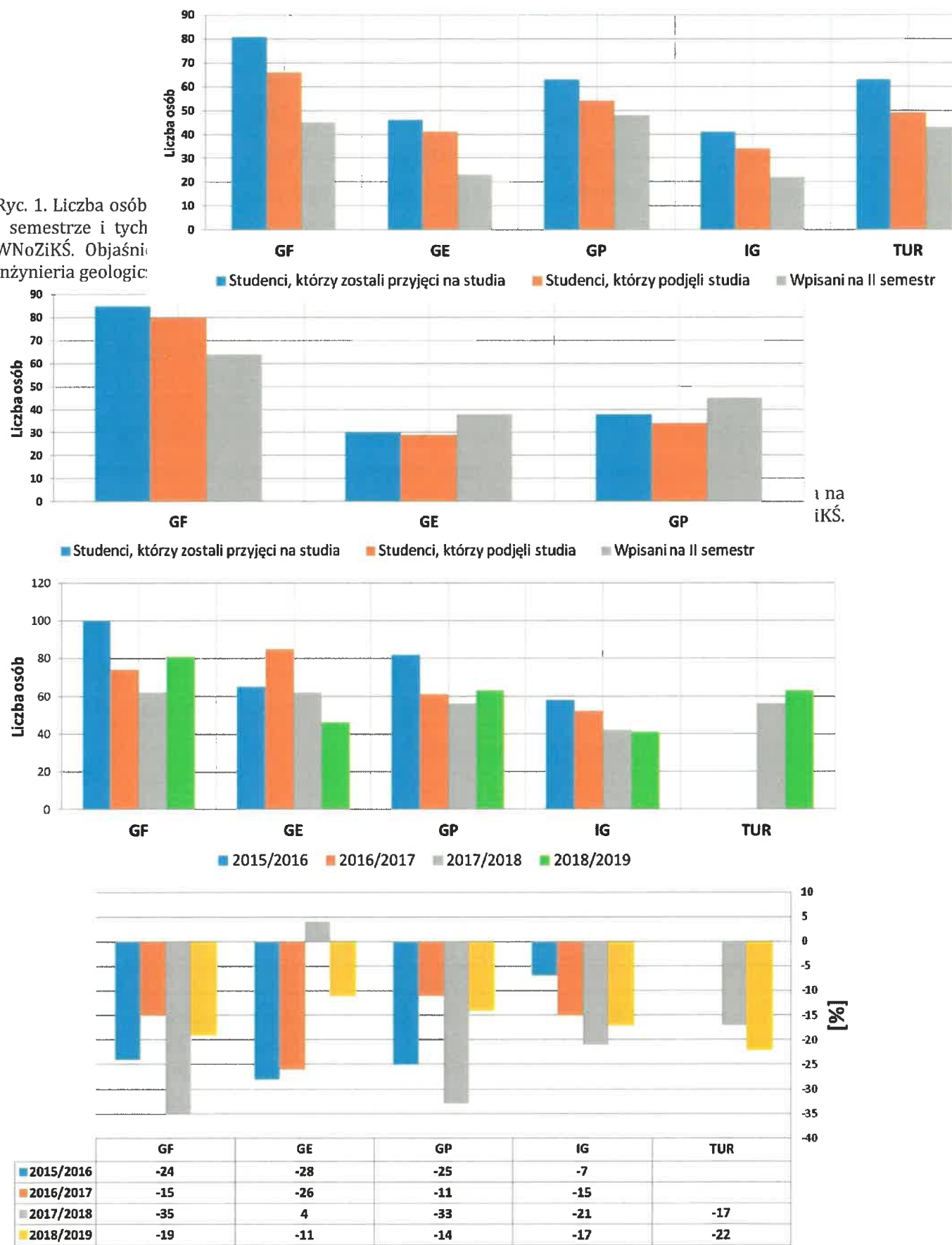
W roku akademickim 2018/2019 na pierwszy rok studiów stacjonarnych na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska zostało przyjętych w sumie 447 osób. Jest to o 56 osób mniej w stosunku do roku ubiegłego (Tab. 1). Na studiach I stopnia przyjęto 294 osoby (o 36 osób mniej niż w roku ubiegłym), natomiast na studiach II stopnia przyjęto 153 osoby (o 20 osób mniej niż w roku 2017/2018). Najwięcej osób przyjęto na kierunek geografia, zarówno na studiach licencjackich, jak i magisterskich. Natomiast najmniej osób zostało przyjętych na kierunek inżynieria geologiczna (studia I stopnia). Na studiach II stopnia najmniej osób przyjęto na kierunek geologia.

Na studiach licencjackich najwięcej osób nie podjęło studiów na kierunkach: geografia – 15 osób i turystyka – 14 osób. W sumie na wszystkich kierunkach studiów I stopnia zrezygnowało z dalszej nauki 50 osób. Na studiach II stopnia na wszystkich kierunkach odnotowano jedynie 10 rezygnacji. Najwięcej studentów nie zostało zakwalifikowanych na II semestr na studiach I stopnia na kierunkach: geografia (21 osób) i geologia (18 osób), natomiast na studiach II stopnia geografii nie przyjęto 16 osób. Dodatkowo na geologii i gospodarce przestrzennej na II semestr wpis otrzymało dodatkowych 20 osób. Były to osoby powtarzające semestr bądź te, które przeniosły się na dany kierunek z innej uczelni.

Tabela 1. Liczba osób przyjętych na studia I i II stopnia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska w roku akademickim 2018/2019

Kierunek studiów	Struenci, którzy zostali przyjęci na studia	Studenci, którzy podjęli studia	Różnica C-B	Wpisani na II semestr	Różnica E-C
A	B	C	D	E	F
Studia I Stopnia					
Geografia	81	66	-15	45	-21
Geologia	46	41	-5	23	-18
Gospodarka przestrzenna	63	54	-9	48	-6
Inżynieria geologiczna	41	34	-7	22	-12
Turystyka	63	49	-14	43	-6
SUMA	294	244	-50	181	-63
Studia II stopnia					
Geografia	85	80	-5	64	-16
Geologia	30	29	-1	38	9
Gospodarka przestrzenna	38	34	-4	45	11
SUMA	153	143	-10	147	4

Ryc. 1. Liczba osób I semestrze i tych WNoZiKŚ. Objaśnienie: inżynieria geologiczna

utrzymuje się też duży procent rezygnacji ze studiów w trakcie I roku. Zjawisko to

obejmuje głównie niepodejmowanie studiów bądź też brak uzyskania wpisu na kolejny semestr studiów (Ryc. 2, Tab. 1).

Tendencja spadkowa w liczbie przyjętych studentów na studia I i II stopnia obserwowana w czteroletnim horyzoncie czasowym jest zjawiskiem dość niepokojącym, nawet biorąc pod uwagę zmniejszenie się w ostatnim roku akademickim liczby rezygnacji ze studiów (Ryc. 4). Wydaje się, że jeśli ta tendencja będzie się utrzymywać, to sytuacja ta może grozić likwidacją części kierunków realizowanych na WNoZiKŚ.

2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów

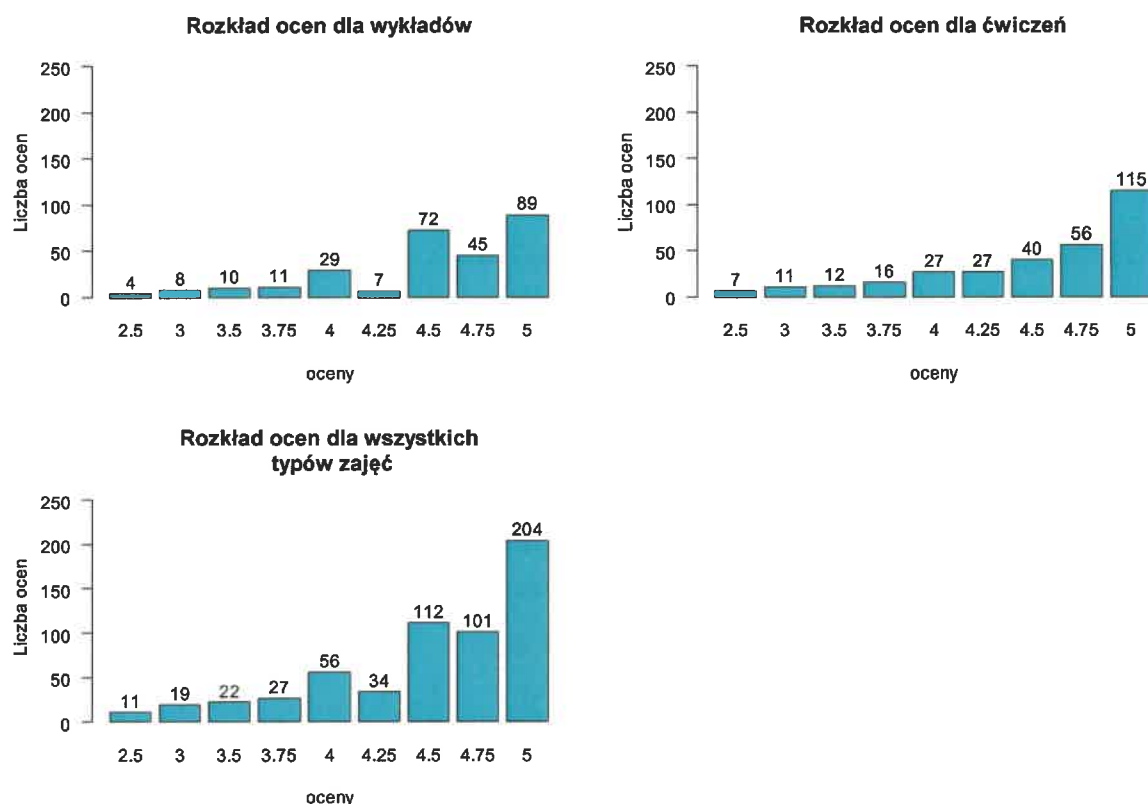
Analiza skuteczności wypełniania ankiet przez studentów została przeprowadzona oddzielnie dla semestru zimowego i letniego roku akademickiego 2018/2019. Dane źródłowe uzyskano od Zastępcy Dyrektora Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego ds. dydaktyki, pełniącego z upoważnienia Dziekana Wydziału funkcję Koordynatora Wydziałowego w zakresie zarządzania ankietami studenckimi. Otrzymane dane miały charakter zbiorczy dla pracowników całego Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska bez podziału na Instytuty i kierunki studiów realizowane na Wydziale. Uzyskane dane obejmowały 731 rekordów dla semestru zimowego i 717 dla semestru letniego. Każda forma zajęć np. ćwiczenia czy wykład, także dla tego samego przedmiotu, była zapisana jako oddzielny rekord. Wobec powyższego nie była możliwa analiza poszczególnych kierunków studiów. Przedstawiono więc analizę statystyczną dla każdego semestru w układzie 3 kategorii:

- oceny zbiorczej uwzględniającej wszystkie formy zajęć,
- oceny zajęć o charakterze ćwiczeń, która obejmowały ćwiczenia kameralne, terenowe, laboratoria, laboratoria komputerowe, praktyki pedagogiczne, seminaria, seminaria dyplomowe,
- oceny zajęć o charakterze wykładów, która obejmuje wykłady i wykłady specjalizacyjne.

Semestr zimowy 2018/2019

Analizie poddano 731 rekordy zawierające oceniane przedmioty z rozbiciem na poszczególne formy zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się od 0 do 72,84% (średnio 13,12%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie zawierały się w przedziale od 1,17 do

5,00. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form wykładowych była niższa i wahała się w przedziale od 0 do 62,50% (średnio 10,20%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 2,33 do 5,00. Analiza powyższych danych wskazuje, że skuteczność wypełniania ankiet w systemie USOS jest niemal identyczna dla obu wyróżnionych typów zajęć, podobnie jak rozkład ocen (Ryc. 5).

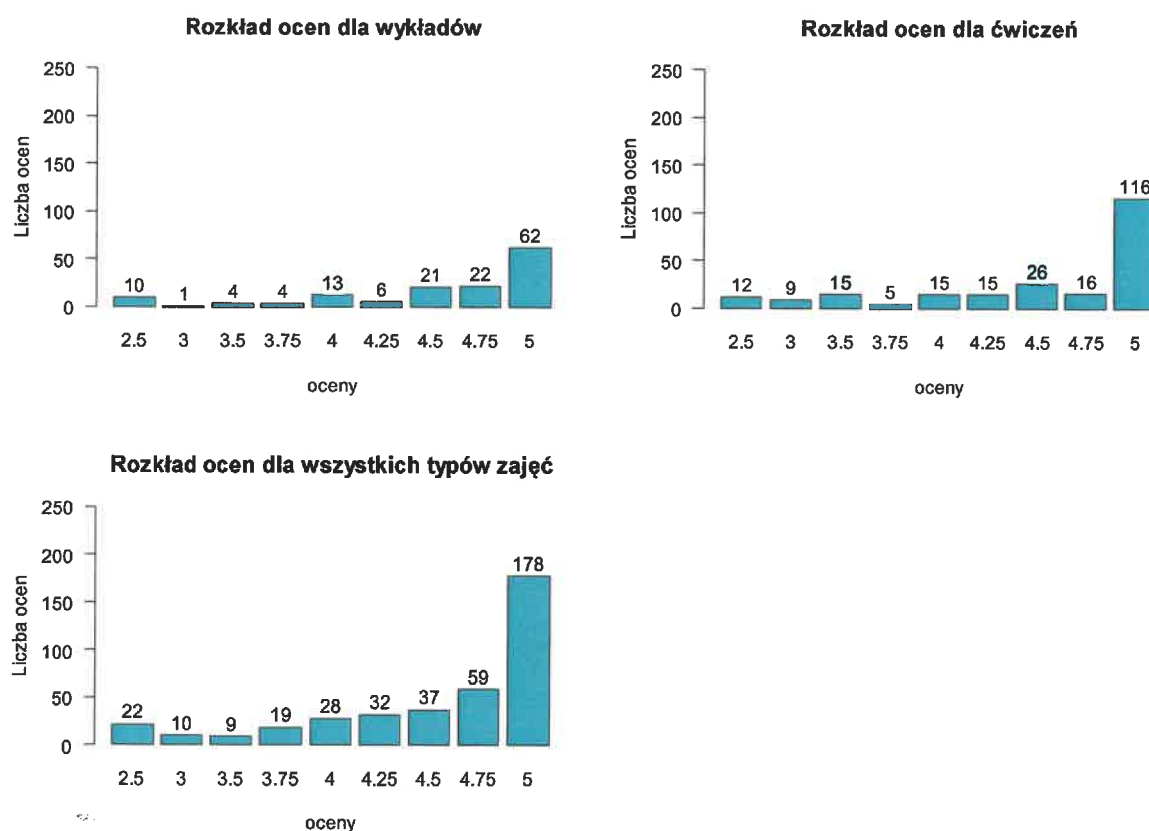
Ryc. 5. Rozkład częstości ocen dla wszystkich przedmiotów i form zajęć prowadzonych na WNoZiKŚ w semestrze zimowym roku akademickiego 2018/2019 wyrażonych w ankietach studenckich.

Ogólny rozkład ocen zajęć prowadzonych na Wydziale w semestrze zimowym roku akademickiego 2018/2019 należy uznać za pozytywny. Zdecydowanie niezadowolający jest jednak bardzo niski stopień zwrotu wypełnionych ankiet. Przy tak niskiej frekwencji uzyskane wyniki nie ukazują wiarygodnej oceny poszczególnych przedmiotów i prowadzących. Na podkreślenie zasługuje stosunkowo niewielki odsetek zajęć nisko ocenianych (oceny do 3,75), który łącznie dla obu kategorii wyniósł 13,48%. Dla ćwiczeń odsetek ten kształtował się na poziomie 14,79% zaś w kategorii wykładów 12%.

Semestr letni 2018/2019

Analizie poddano 717 rekordów dotyczących ocenianych przedmiotów w układzie dwóch kategorii zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się w przedziale od 0 do 51,85% (średnio 5,81%), a średnie oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 1,06 do 5,00. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form wykładowych była niższa i wahała się od 0 do 32,28% (średnio 4,17%), a oceny uzyskiwane w tej grupie wahały się w przedziale od 1,00 do 5,00.

Skuteczność wypełniania ankiet studenckich jest większa dla form ćwiczeniowych w porównaniu do form wykładowych. Natomiast rozkłady ocen przyznawanych przez studentów są zbliżone dla wyróżnionych form zajęć (Ryc. 6).

Ryc. 6. Rozkład częstości ocen dla zajęć prowadzonych na WNoZiKŚ w semestrze letnim roku akademickiego 2018/2019 wyrażonych w ankietach studenckich.

Ogólny rozkład ocen zajęć prowadzonych na Wydziale w semestrze letnim roku akademickiego 2018/2019 należy uznać za pozytywny. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż skuteczność wypełniania ankiet w semestrze letnim okazała się jeszcze niższa niż w semestrze zimowym. Odsetek nisko ocenianych zajęć dla form ćwiczeniowych (oceny do 3,75) wyniósł 16,33% zaś dla form wykładowych 13,28%. Wynik łączny dla obu kategorii kształtował się na poziomie 15,22%. Wobec powyższego w semestrze letnim

odsetek niskich ocen był niestety nieco wyższy we wszystkich badanych kategoriach w porównaniu do semestru zimowego przy jednoczesnym spadku skuteczności wypełniania ankiet przez studentów.

3. Liczba hospitacji zajęć przeprowadzonych na wydziale

W roku akademickim 2018/2019 zrealizowano łącznie 40 hospitacji, które objęły wykłady i ćwiczenia prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Nauk Geologicznych oraz Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego (Tab. 2). Zdecydowana większość (62,5%) z nich została przeprowadzona semestrze zimowym, co wynika z harmonogramu okresowych ocen hospitacyjnych nauczycieli akademickich oraz planów studiów poszczególnych kierunków na Wydziale.

Tabela 2. Liczba hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzanych na WNoZiOŚ w roku akademickim 2018/2019.

Kierunek Studiów	Liczba hospitowanych nauczycieli	
	I stopień	II stopień
Semestr zimowy		
Geografia	3	2
Geologia	5	2
Gospodarka Przestrzenna	4	2
Inżynieria Geologiczna	3	
Archeologia	1	
Turystyka	4	
Razem	20	6
Semestr letni		
Geografia	3	2
Geologia	1	4
Gospodarka Przestrzenna	1	
Inżynieria Geologiczna	1	
Archeologia	1	
Ochrona Środowiska	1	1
Razem	8	7
Rok_2018_2019	28	13

4. Wnioski z hospitacji zajęć:

Protokoły hospitacji wskazują, że ze strony nauczycieli akademickich nie zanotowano uchybień ani w zakresie merytorycznym, ani w zakresie organizacji zajęć. Hospitowani nauczyciele zapoznali się z protokołami hospitacji.

Wszystkie hospitowane zajęcia zostały ocenione pozytywnie lub wyróżniająco. W rozbiciu ocen na kierunki:

- geografia I stopień : 5 pozytywnych i 2 wyróżniające
- geografia II stopień : 4 pozytywne i 1 wyróżniająca
- geologia I stopień : 2 pozytywne i 3 wyróżniające
- geologia II stopień : 4 pozytywne i 1 wyróżniająca
- gospodarka przestrzenna I stopień : 4 pozytywne
- gospodarka przestrzenna II stopień : 1 pozytywna i 1 wyróżniająca
- turystyka I stopień : 4 pozytywne
- inżynieria geologiczna I stopień : 4 pozytywne
- archeologia I stopień: 1 pozytywna , 1 wyróżniająca
- ochrona środowiska: 1 pozytywna , 1 wyróżniająca.

5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji)

W roku akademickim 2018/2019 na WNoZiKŚ obronionych zostało łącznie 314 prac dyplomowych, a w tym:

1. na studiach I stopnia - 19 prac dyplomowych na kierunku geologia, 24 prace dyplomowe na kierunku inżynieria geologiczna, 47 prac dyplomowych na kierunku geografia, 40 prac dyplomowych na kierunku turystyka oraz 56 prac dyplomowych na kierunku gospodarka przestrzenna;
2. na studiach II stopnia – 32 prace dyplomowe na kierunku geologia, 34 prace dyplomowe na kierunku gospodarka przestrzenna oraz 62 prace dyplomowe na kierunku geografia;

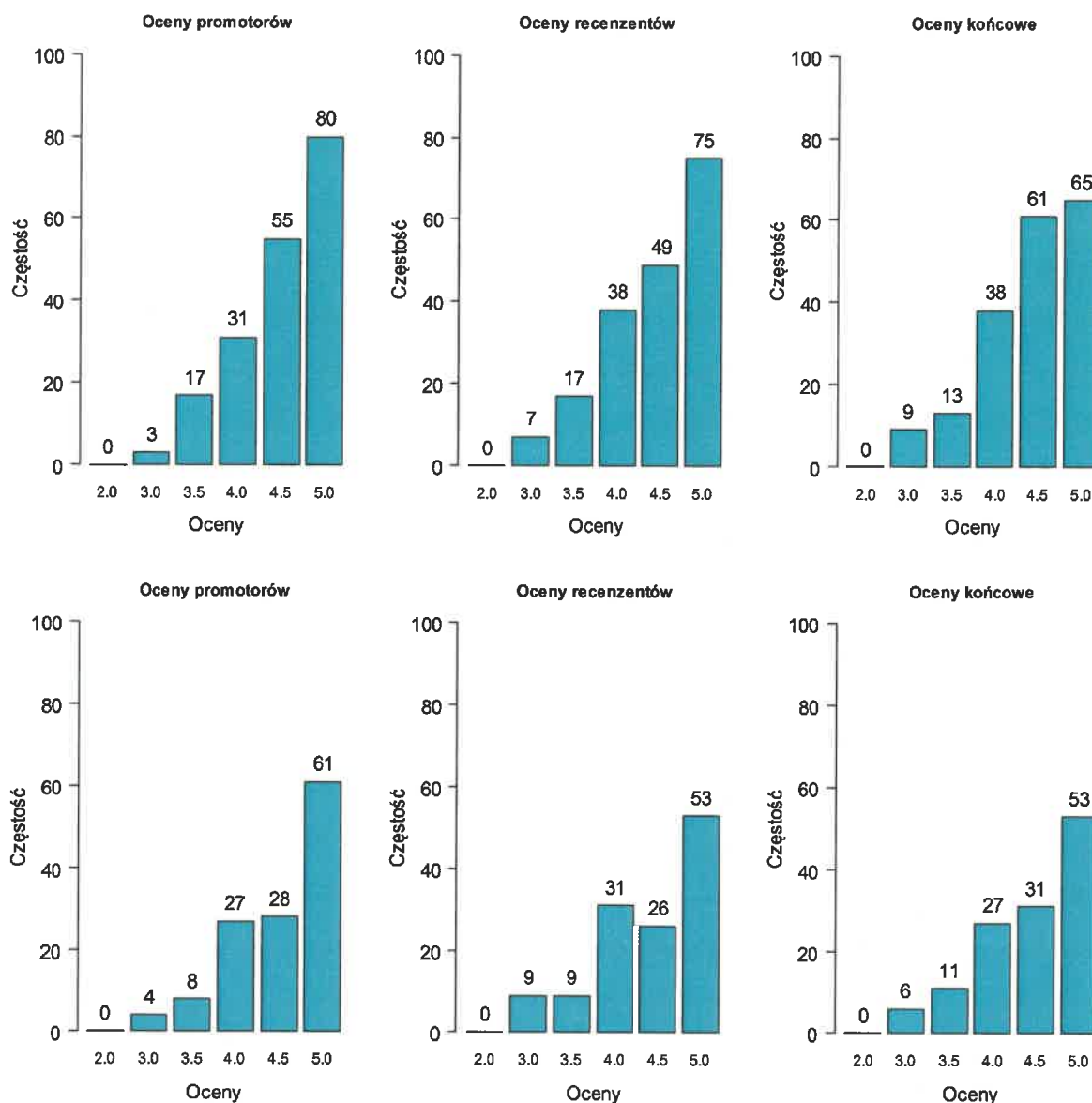
Przeprowadzona wyrywkowa kontrola prac dyplomowych obronionych w analizowanym okresie obejmowała przegląd 27 prac, tj. 8,6 % wszystkich obronionych prac dyplomowych na WNoZiKŚ. Prace komisji w tym zakresie nie wykazały istotnych nieprawidłowości (Załącznik A). Recenzenci byli dobierani prawidłowo, a recenzje w większości miały charakter merytoryczny i obejmowały wszystkie istotne elementy wymagane w formularzu recenzji. Jednakże komisja stwierdziła w jednym przypadku zawyżenie ocen przyznanych przez recenzenta i promotora. Zakwestionowana ocena dotyczyła pracy charakteryzującej się przesadną zwięzłością i szczątkową dyskusją. Ponadto zdaniem Zespołu część recenzji wykazuje brak wyraźnego wartościowania ocenianej pracy, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę. Bierze się to z

faktu, że wspomniane recenzje mają charakter opisowy i jedynie powielają informacje znajdujące się w tekście pracy.

6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen

Zespół nie stwierdził istotnych uchybień w procesie dyplomowania. Wszystkie prace dyplomowe były sprawdzane w systemach antyplagiatowych zgodnie z procedurami wydziałowymi. Ponadto nie miało miejsca dodatkowe sprawdzanie prac dyplomowych na wniosek recenzenta lub promotora w systemie antyplagiatowym. Strukturę ocen wystawionych przez promotorów i recenzentów prac w trakcie procesu dyplomowania ilustruje ryc. 7. Jej analiza wskazuje na wystawianie generalnie wyższych ocen przez opiekunów prac w porównaniu do ocen przyznawanych przez recenzentów. Zjawisko to nie budzi zaniepokojenia, ponieważ w znakomitej większości przypadków różnice ocen wynosiły 0,5 stopnia. Na studiach I stopnia (Ryc. 7, rząd górny) przyznano w sumie 65 ocen bardzo dobrych (34,9 % wszystkich ocen), 61 ocen dobry plus (32,8 % wszystkich ocen), 38 ocen dobry (20,4 % wszystkich ocen), 13 ocen dostateczny plus (7,0 % wszystkich ocen) i 9 ocen dostateczny (4,8 % wszystkich ocen). Na studiach II stopnia (Ryc. 7, dolny rząd) komisje oceniające przyznały w sumie 53 oceny bardzo dobry (41,4% wszystkich uzyskanych ocen), 31 ocen dobry plus (24,2 % wszystkich ocen), 27 ocen dobry (21,1% wszystkich ocen), 11 ocen dostateczny plus (8,6 % wszystkich ocen) oraz 6 ocen dostateczny (4,7 % wszystkich ocen). Przytoczone zestawienie pokazuje wysoki procent ocen najwyższych, tj. 5.0 i 4.5 uzyskiwanych na egzaminach dyplomowych, które łącznie stanowią niemal 67.7 % wszystkich ocen na I stopniu studiów i 65.6 % na II stopniu studiów.

Ponadto, Zespół zwraca uwagę, że w niektórych teczkach studentów kończących kształcenie na poziomie I stopnia studiów brakuje pełnej informacji dotyczącej przebiegu egzaminu dyplomowego. Załączona w teczkach dokumentacja z egzaminu dyplomowego obejmuje jedynie arkusze z odpowiedziami. Brakuje natomiast arkuszy z pytaniami. W konsekwencji nie jest możliwa ocena czy pytania zadane na egzaminie mają charakter przekrojowy i czy właściwie sprawdzają wiedzę nabytą w trakcie studiów. Zdaniem Zespołu wspomniane teuczki powinny zawierać wypełnione przez studentów arkusze egzaminacyjne (zawierające pytania i udzielone odpowiedzi) wraz z dołączoną do nich skalą, która była wykorzystywana przy ich ocenie. Tego typu informacje są wymagane przez wizytujące zespoły oceniające PKA.

Ryc. 7. Histogramy ilustrujące strukturę ocen przyznawanych przez promotorów i recenzentów oraz ostatecznie wystawionych na egzaminach dyplomowych przez studentów studiów I stopnia na kierunkach geografia, gospodarka przestrzenna, turystyka, geologia oraz inżynieria geologiczna (rząd górny) oraz drugiego stopnia na kierunkach geografia, geologia oraz gospodarka przestrzenna (rząd dolny). Wartości ponad słupkami oznaczają liczbę ocen w danej kategorii.

7. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: geologia, inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna i turystyka

Ocenę metod weryfikacji wiedzy przeprowadzono w oparciu o analizę struktury ocen otrzymanych przez studentów kierunków: geologia inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna i turystyka. Spośród wszystkich przedmiotów wytypowano losowo do kompleksowej oceny przedmioty ze zróżnicowanymi ocenami, zarówno pozytywnymi, jak i negatywnymi. Przeanalizowano teczki 17 przedmiotów

(Załącznik B) zawierające zarówno materiały dydaktyczne, sylabusy, oceny cząstkowe i końcowe a także wykonane prace etapowe i egzaminy. Ocenie poddano zgodność formy weryfikacji zawartej w sylabusie z faktycznie zrealizowaną podczas procesu kształcenia. Porównaniu poddano także zakres merytoryczny prac etapowych i końcowych oraz kryteria oceniania. Przeanalizowano również sylabusy pod kątem aktualności literatury zalecanej do przedmiotu oraz relacji godzin pracy studenta (w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim oraz w ramach pracy własnej i konsultacji) w stosunku do punktacji ECTS. Wyniki przeprowadzonych analiz praktycznie we wszystkich przypadkach potwierdziły przestrzeganie ustalonych kryteriów oceniania, adekwatność wystawianych ocen do wiedzy przedstawionej przez studentów, poprawność przypisania punktacji ECTS do zakładanego nakładu pracy studenta. Jednakże w jednym wypadku stwierdzono drobne nieścisłości w kartach przedmiotów (sylabusach), a w kilku wypadkach załączona dokumentacja nie była kompletna lub też zapisy dotyczące zasad oceniania nie były zgodne z regulaminem studiów obowiązującym w Uniwersytecie Wrocławskim.

W związku z powyższym Zespół sugeruje, aby Dziekan WNoZiKŚ zalecił ujednolicenie zawartości teczek zawierających dokumentację związaną z działalnością dydaktyczną. Zespół proponuje, aby teczki zawierały: sylabus, zasady zaliczenia przedmiotu, listę grupy wraz z listą obecności (w przypadku zajęć, na których obecność jest obowiązkowa), wydruk protokołu z systemu USOS, przykładowe prace etapowe wypełnione przez studentów i ocenione, przykładowe i ocenione projekty, jeśli były realizowane w ramach zajęć. Ponadto Zespół wskazuje na konieczność przeglądu sylabusów pod kątem ich aktualności, eliminacji wszelkich nieścisłości oraz sprawdzenie czy np. zasady zaliczenia przedmiotu są zgodne z regulaminem studiów obowiązującym w UWr.

8. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia

WZOJK wskazuje na konieczność sporządzania recenzji o charakterze wartościującym, a nie jedynie opisowym. Ponadto WZOJK zwraca uwagę na niski odsetek ankiet zwracanych przez studentów.

9. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego.

WZOJK wskazuje na konieczność:

1. określenia dokumentów i zakresu informacji, jakie powinny znajdować się w teczках przedmiotów,
2. zamieszczania w teczках z danymi dyplomantów z I stopnia studiów testów egzaminacyjnych wraz z arkuszami pytań i uzyskaną punktacją,
3. wyraźnego wartościowania ocenianych prac dyplomowych, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę,
4. dokonania przeglądu sylabusów pod kątem nieścisłości związanych np. z formami zaliczenia przedmiotów oraz zgodności z regulaminem studiów obowiązującym w UW.
5. zwiększenia skuteczności wypełniania ankiet studenckich.

za Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia

dr hab. Jacek Szczepański

